

Lausunto

25.8.2026

MTK-Varsinais-Suomi kiittää mahdollisuudesta lausua *luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi tuesta viljelijöille, jotka kärsivät Lähi-Idän kriisistä johtuvista taloudelliseen elinkelpoisuuteen vaikuttavista erityisistä ongelmista*. Varsinais-Suomalaista maatilaa on haastanut viimevuosina kannattavuus haasteet, jotka ovat analyysimme mukaan pääasiassa seurausta sektorin rakenteellisista, globaaleista ja ilmastonmuutokseen liittyvistä seikoista, kustannusten nousua unohtamatta. MTK-Varsinais-Suomi kiittää EU:ta sekä valtionhallintoa maatalouden kustannus haasteiden tunnustamisesta ja avun tarjoamisesta. Nähdäksemme kyseinen EU asetuksen (EU) 2026/1894 tuki ei ole yksistään riittävä ratkaisemaan kustannusten noususta johtuneita ongelmia. MTK-Varsinais-Suomi kritisoi kriisitukea myös sen vaikuttavuuden puutteesta, kyseisellä rahasummalla ei saada helpotettua kustannusten noususta kärsivää sektoria juurikaan.

MTK-Varsinais-Suomi pitää lausunnon antamista kyseiseen tukipakettiin haastavana, koska kokonaiskuvan pitää muodostaa vajavaisilla tiedoilla. Valtioneuvosto ei ole vielä päättänyt kansallisen tuen käytöstä tai määrästä, tästä johtuen MTK-Varsinais-Suomi kritisoi lausunnon antamisprosessia puutteelliseksi. Kansallisessa tukiosassa tulee olla viljanviljelijät huomioituina, tuella on välitön tarve tiloilla. Esimerkiksi kuivauskustannukset, lannoitteiden hinnat ja polttoaineet ovat kallistuneen merkittävästi.

Varsinais-Suomi on koko Suomen leipäkori ja alueellamme tuotetaan laaja-alaisesti lähes kaikkia maatalous tuotteita. Viljanviljelijöiden haasteet kustannusten nousun takia ovat olleet erittäin merkittävät. Viljan viljelijöitä ei tule unohtaa tai sivuuttaa tässäkin asiassa. On ensiarvoisen tärkeää, että valtio tarjoaa myös viljanviljelijöille tukea pahimman ajan läpi pääsemiseksi. Viljasektori muodostaa koko suomen maatalouden selkärangan, se mahdollistaa maatalouden harjoittamisen koko suomessa ja sillä on tärkeä asema elintarviketuotannon osana. Viljan viljelijöiden haasteisin on vastattava nopeasti ja tehokkaasti, jotta maatalouden harjoittamisen edellytykset voidaan turvata täysimääräisesti.

MTK-Varsinais-Suomi esittää että (EU) 2026/1894 asetuksen mukainen tuki tulisi jakaa Suomessa siten, että jakoperusteina käytettäisiin luonnonhaittakorvauksen hehtaari perusteita, siten että nurmialalle tukea ei maksettaisi. Tuen tarkempi kohdentaminen voitaisiin tehdä eri kasvikoodeja hyödyntämällä, siten että tukea kohdennettaisiin tietyille viljelykasveille. Tällä järjestelyllä tukea saadaan kohdennettua tasaisemmin eri tuotanto suuntien välillä ja tuki kohdistuu aktiiviseen peltoviljelyyn. Järjestelmä tämän toteuttamiseen on käytännössä valmiina, jolloin hallinnolliset kustannukset tuen jakamiselle olisi marginaaliset. Mikäli valtio jakaa lisätukena kansallista rahaa kriisituen asetuksen nojalla se tulisi myös kohdistaa edellä kuvatusti.

MTK-Varsinais-Suomi pitää hyvänä asetusehdotuksen 1§ toisen momentin kirjausta AB-tukialueen nautaeläimille osoitetusta tuesta. Nautatilojen elinkelpoisuuden varmistamiseksi tuki on tärkeä, vaikkakin liian pieni ottaakseen huomioon kaikki kustannuskriisin hinnan nousut.

Asetus ehdotuksen 1§ kolmannessa momentissa esitetään tuettavaksi erikoiskasvipalkkion alaista tuotantoa. MTK-Varsinais-Suomi suhtautuu positiivisesti erikoiskasvien tuotannon tukemiseen. Kyseiset kasvit ovat niin ikään kärsineet kustannusten noususta ja ovat haastavassa asemassa.

Kunnioitavasti:

MTK-Varsinais-Suomi
Harri Liven
Toiminnanjohtaja

Tero Sarkala
Kenttäpäällikkö